

Represiunea si Disidenta anticomunista

Disidenta- persoana care are pareri politice sau opinii deosebite fata de colectivitate, organizatia din care face parte.

Sistemul represiunii- Sistemul de represiune comunist s-a manifestat dupa instalarea guvernului Petru Groza (1945). Principalele organe de represiune sunt:

- *Directia Generala a Securitatii Poporului (1948)*, condusa de agenti de la Moscova: Gh. Pintilie, Bodarenko, Alexandru Nicolski.
- *In 1949 desfiintate Politia si Jandarmeria inlocuite cu Militia si trupele de securitate.*

Forme ale represiunii: - *anihilarea fizica (dusmani ai poporului)*. Oameni politici: Iuliu Maniu, Ion Mihalache, Constantin I. C. Bratianu, Constantin Argetoianu au fost arestati. Oameni de cultura: Mircea Vulcanescu si oameni ai bisericii: Vladimir Ghica au fost arestati.

-*domiciliu fortat.*

-*internarea in spitale de psihiatrie.*

-*gulagul romanesc:* - **inchisori:** Sighet, Gherla, Galati, Ramnicu-Sarat, Aiud, Pitesti (Fenomenul reeducarii de la Pitesti); -**santiere nationale:** Canalul Dunare-Marea Neagra; -**colonii de munca:** Baia Sprie, Salcia, Cavnic.

-*deportari:* - 1951- in Baragan din Banat- 40 000 de oameni.

Sistemul disidentei: Disidenta anticomunista a imbracat mai multe forme de manifestare:

-*emigratia:* intelectuali si oameni de cultura; Paul Goma, Vlad Georgescu, Gh. Calciu Dumitreasa.

Forme folosite: -*articole de presa, demersuri pe langa puterile Occidentului pentru implementarea Planului Marshall in S-E Europei. In 1949-1975 s-a constituit Comitetul National Roman din S.U.A.*

Etape si forme ale disidentei: - **1. in 1944-1956** *formele de disidenta au avut loc in vederea rasturnarea regimului comunist cu ajutor American („vin americanii”)*

-*rezistenta armata: grupuri de rezistenta:* Banat, Oltenia, Muscel- Fagaras (Haiducii Muscelului, Col. Arsenescu si Fratii Arnautoiu), Bucovina, Muntii Fagaras (Ion Gavrilă Ogoranu), *Sumanele Negre, Miscarea Nationala de Rezistenta, Haiducii lui Avram Iancu, Graiul sangelui.* Aceasta forma a fost violent reprimata de regimul communist.

-*srijin rezistentei armate acordat de populatia civila: Elisabeta Rizea (Nucsoara- Muscel)*

2. Dupa 1960: forme: -critici ale intelectualilor la adresa regimului (Paul Goma, Doina Cornea, Mihai Botez, Vlad Georgescu) cu privire la: cultul personalitatii; nerespectarea drepturilor cetatenesti; socialismul dinastic.

-*propuneri de reformare a sistemului (Paul Goma):* reforme de structura; alegeri libere.

-*texte ale disidentilor religiosi:* 1979- predicile lui Gh. Calciu Dumitreasa.

-*scrisori deschise;*

-*miscari greviste si demonstratii:* 1977- Valea Jiului- greva minerilor; 1987- manifestul studentilor ieseni; demonstratiile muncitorilor brasoveni.

-*critici la posture de radio- Europa Libera (Munchen), Vocea Americii (Washington);*

-*disidenta in interiorul nomenclaturii comuniste: Scrisoarea celor 6 (Corneliu Manescu, Alexandru Barladeanu, Grigore Raceanu, Constantin Parvulescu, Silviu Brucan, Gh. Apostol) in care cereau:* respectarea drepturilor omului si Constitutiei, incetarea sistematizarii teritoriului, incetarea exportului de alimente, restabilirea prestigiului international al comunismului.

Revenirea la democratie

Contextul international:

Anul 1989 a reprezentat anul prabusirii regimurilor comuniste din Imperiul Sovietic exterior, statele europene satelite ale Moscovei au revenit la democratie si la sistemul pluripartidist. In 1985 se desfasoara politica de reforme si de destindere promovata de Gorbaciov. In 1989 are loc prabusirea regimului comunist intr-o serie de state : Ungaria, Bulgaria, Polonia, R.D.G.

Revolutia din 1989

Revolutia anticomunista din Romania a inceput la *Timisoara la 16 decembrie 1989* prin protestul maselor populare datorita evacuarii pastorului *maghiar Laszlo Tokes*, din locuinta sa. La Timisoara s-a cantat pentru prima data imnul *Desteapta-te romane*, devenit *imnul revolutiei*. La Timisoara s-a strigat jos Ceausescu si s-au ars lozincile comuniste. Au avut loc manifestati pe strazile Timisoarei, oprite de focul armatei. Romani au strigat *azi in Timisoara maine in toata tara*. Din Timisoara revolutia s-a extins la *Bucuresti* si in toata tara. Nicolae Ceausescu era plecat in Iran. Se intoarce in tara. La 20 decembrie s-a adresat populatiei prin radio si televiziune, comentand despre evenimentele de la Timisoara. Pe 21 decembrie a convocat un miting la care au participat zeci de mi de persoane. Acest miting s-a transformat intr-o manifestatie de protest fata de regim in *piata Universitatii din Buc*. S-a scandat jos dictatorul, securitatea a tras in

multime, au cazut victime. La 22 decembrie Ceausescu a incercat sa vorbeasca demonstrantilor, intampinat cu huiduieli. Ceausescu paraseste sediul Comitetului Central cu un elicopter. La televiziune se anunta caderea regimului Ceausescu. Cuplul Ceausescu este capturat la Targoviste, sunt judecati si executati la 25 decembrie 1989. Moartea dictatorului a marcat sfarsitul comunismului din Romania si revenirea la democratie. Se formeaza un nou organism politic *Frontul Salvarii Nationale*, printre membri *Ion Iliescu, Petre Roman si Sergiu Nicolaescu*.

Pe plan intern : Are loc revenirea la democratie, pluralism politic. In 1989 reaparitia partidelor politice interbelice ; P.N.T.-P.N.T.C.D., P.N.L., P.S.D., alte partide noi : F.S.N., P.U.N.R, U.D.M.R. Sunt organizate alegeri libere – 1990- *castigate de F.S.N. –Ion Iliescu*.

-1992- castigate de –F.D.S.N.

-1996-castigate de Conventia Democratica- Emil Constantinescu ;

-2000- castigate de P.D.S.R. –Ion Iliescu ;

-2004- castigate de Alianta Dreptate si Adevar (P.D. si P.D.L.) Traian Basescu ;

Pe plan intern in aceasta etapa apar conflicte si tensiuni politice : *Iunie 1990, septembrie 1991, 1999 – mineriadele ; 11 martie 1990 Proclamatia de la Timisoara ; martie 1990 conflicte interetnice la Tg. Mures ; 1990- Piata Universitatii ; In 1991 este adoptata Constitutia- revizuita in 2003 care reprezinta cadru legislativ al noului regim.*

Pe plan extern : Romania este integrata in structurile euroatlantice si europene : *2004- N.A.T.O. si 2007 – Uniunea Europeana (U.E.).*